

Dosarul nr. 3r-160/20

Instanța de fond: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă – I. Nașco

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – G. Dașchevici, V. Clima, M. Guzun

DECIZIE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Vasile Ghidora și avocatul Tudor Coadă, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Ghidora împotriva Primăriei orașului Ștefan Vodă, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, intervenienți accesorii Victor Morari și Leonid Bulbuc cu privire la contestarea actelor de stabilire a hotarelor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Vasile Ghidora, din motivul neprezentării apelului motivat în termenul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ,

constată:

La 04 iunie 2018 Vasile Ghidora a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Primăriei orașului Ștefan Vodă, IP „Agenția Servicii Publice”, intervenienți accesorii Victor Morari și Leonid Bulbuc, prin care a solicitat repunerea în termenul de adresare în judecată, anularea actului de constatare (la modificarea hotarului de teren) din 11 aprilie 2017 al terenului cu numărul cadastral XXXXX de pe str. XXXXX din or. Ștefan Vodă, anularea schemei de stabilire a hotarului sectorului de teren parte componentă a actului de stabilire a hotarelor din 11 aprilie 2017, anularea planului-schemă al bunului imobil (privind modul de folosire) a terenului aflat în litigiu din 11 aprilie 2017 emis de Serviciul Cadastral teritorial Ștefan Vodă, anularea actului de constatare nr.4878 din 11 aprilie 2017 emis de Serviciul Cadastral teritorial Ștefan Vodă, obligarea Primăriei orașului Ștefan Vodă de a emite actul de stabilire a hotarului de teren în scopul elaborării planului geometric, de a modifica în planul cadastral și planul geometric hotarul terenului cu numărul cadastral XXXXX, care aparține titularului de drepturi conform caracteristicilor indicate în contractul de vânzare-cumpărare din 10 ianuarie 2007 nr.284/2007 cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, suprafața lotului de teren totală de 0,1344 ha, obligarea Serviciului Cadastral teritorial Ștefan Vodă de a efectua rectificările înscrierilor în registrul bunurilor imobile, modificările hotarului de teren în planul cadastral și planul geometric, care nu vor influența hotarele

terenului și nu vor atinge interesele titularilor de drepturi, Vasile Ghidora și Nelea Ghidora, conform caracteristicilor bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX înregistrate în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.284/2007 din 10 ianuarie 2007 a lotului de teren de pe lângă casă cu suprafața totală de 0.1344 ha și apartamentului nr. 1, situate în or. Ștefan –Vodă str. XXXXX, modificarea să fie conform normelor tehnice caracteristice pentru bunurile imobile respective și conform actului de stabilirea hotarului la fața locului întocmit de organul local Primăria or. Ștefan Vodă în baza indicilor cu suprafața totală a terenului de 0.1344 ha și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din data de 02 ianuarie 2020 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Ghidora. (f.d.153- 154, 159-163)

La 15 ianuarie 2020 Vasile Ghidora a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 02 ianuarie 2020 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.(f.d. 158)

Prin încheierea din data de 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Vasile Ghidora. (f.d. 171-173)

Împotriva încheierii instanței de apel, la data de 10 iunie 2020 Vasile Ghidora și avocatul Tudor Coadă au depus recurs, prin care au solicitat casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri privind punerea pe rol a cererii de apel. (f.d. 176-179)

În motivarea recursului Vasile Ghidora și avocatul Tudor Coadă au invocat că instanța de apel la emiterea încheierii a calculat greșit termenul de declarare a apelului motivat.

Recurenții au menționat că perioada martie-mai a fost dificilă atât în plan național, cât și mondial, ceea ce a atestat unele limitări în exercitarea drepturilor și libertăților cetățenilor, respectiv Vasile Ghidora a fost în imposibilitatea de a depune în termen cererea de apel motivată și nemijlocit să solicite printre altele repunerea în termenul de contestate a hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 25 mai 2020, notificată lui Vasile Ghidora la 04 iunie 2020. (f.d.185)

Vasile Ghidora și avocatul Tudor Coadă au depus recurs motivat la 10 iunie 2020, în termen.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din data de 02 ianuarie 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Ghidora. (f.d.153- 154, 159-163)

La 15 ianuarie 2020 Vasile Ghidora a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 02 ianuarie 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, rezervându-și dreptul de a depune apelul motivat după primirea hotărârii motivate a instanței de fond. (f.d. 158)

Potrivit dovezii de primire Vasile Ghidora a primit copia hotărârii motivate la 06 februarie 2020. (f.d. 167)

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232, alin.(2).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 25 mai 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Vasile Ghidora, ca urmare a nedepunerii apelului motivat în termenul prevăzut la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ. (f.d. 171-173)

Conform art. 232, alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

La caz, termenul de depunere a apelului motivat începe a curge de la data notificării hotărârii motivate a instanței de fond 06 februarie 2020 și a expirat la data de 09 martie 2020. În acest interval de timp Vasile Ghidora nu a depus apel motivat.

În acest context completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil, ori este cert că Vasile Ghidora, rezervându-și dreptul de a depune apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate, nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

Vasile Ghidora și avocatul Tudor Coadă, prin recursul înaintat, au criticat concluzia instanței de apel, indicând că instanța de apel a calculat greșit termenul de depunere a apelului motivat, ori perioada martie- mai 2020 a fost dificilă atât în plan național, cât și mondial, ceea ce a atestat unele limitări în exercitarea drepturilor și libertăților cetățenilor, respectiv Vasile Ghidora a fost în imposibilitate de a depune în termen cererea de apel motivată.

Instanța de recurs, analizând argumentul recurenților, îl consideră declarativ, ori potrivit art. 1 din Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 55 din 17 martie 2020 s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020. Pe perioada stării de urgență au fost suspendare termenele de procedură.

În speță, termenul de depunere a apelului motivat pentru Vasile Ghidora a expirat până la declararea stării de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și anume la 09 martie 2020.

În acest context completul specializat reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24, alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Vasile Ghidora nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Vasile Ghidora a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine legislației naționale și internaționale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor

în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Vasile Ghidora și avocatul Tudor Coadă.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh